විජය

කම්මලේ විස්තරේ

පුරාණයේ දී කම්මල ගමේ ප්‍රධානම ස්ථානය ගත්තේය. කෘෂිකර්මයට අවශ්‍ය භාණ්ඩ මෙන්ම නිවෙස්වලට ඕනෑ කරන කැත්ත, පිහිය, මන්නය වැනි භාණ්ඩ හදා ගත්තේ කම්මලෙන්ය. එදා එම භාණ්ඩ අලෙවි කරන වෙළඳ සල් කඩමණ්ඩිවල නොතිබිණි. සමහරවිට පිටරටින් ගෙනෙන භාණ්ඩ අගනුවර ලොකු සාප්පුවල තිබෙන්න ඇත.

කෙසේ වෙතත් කම්මලේ ඉතිහාසය ප්‍රාග් යුගය දක්වා යයි. ඒ උගතුන්ගේ මතයයි. මිනිසා යකඩ සොයා ගත් කාලයේ ම කම්මල ඇති වූයේ යැයි විශ්වාස කරයි. භාරතයේ වෛදික සමයේ ද යකඩ භාවිත කළ බව සොයා ගෙන ඇත. එසේ නම් ඒ යකඩ සාදා ගැනීමට කම්මල ඕනෑම විය. යුද්ධෝපකරණ යකඩෙන් වානෙන් නිපදවීමට පැරණි හින්දුවරු හපන්නු වූහ. එකල භාරතයේ යකඩ අපරදිග සොයා ගන්නා යකඩවලට වඩා හොඳ තත්ත්වයේ තිබූ බවට සාධක ඇත. එම යකඩ හදාගෙන ඇත්තේ ද කම්මලෙන් ය.

පැරණි කම්මල යකඩ භාණ්ඩ නිපදවීමට පමණක් නොවේ. ලෝපස්වලින් යකඩ වානේ සකසා ගැනීමට ද සමත් විය. ක්‍රි.ව. එකදහස් අටසිය ගණන් වන තුරු යකඩ වානේ තනා ගෙන ඇත. මෑතක් වනතුරු බලංගොඩ නුවරඑළිය පළාත්වල ලෝපස් තිබිණි. එම කර්මාන්තයේ යෙදෙන්නෝ ද එහි විසූහ. ඒ බව ආනන්ද කුමාරස්වාමි මහතා සඳහන් කරයි.

ලෝපස්

ලංකාව ද භාරතයට සාපේක්ෂ රටක් නිසා යකඩ නිපදවීම ඉතාළ තත්ත්වයේ තිබිණ. පුරාණයේ මෙරට හැම දිසාවකම ලෝපස් තුබූ බව විශ්වාස කරති. ප්‍රාග් යුගයේ ලංකාවේ ද යකඩ භාවිත කළ බව පුරාවිද්‍යාඥයන් සඳහන් කර ඇත.

පැරණි කම්මල යකඩ භාණ්ඩ නිපදවීමට පමණක් නොවේ ලෝපස්වලින් යකඩ වානේ සකසා ගැනීමට ද සමත් විය. ක්‍රි.ව. එකදහස් අටසිය ගණන් වන තුරු යකඩ වානේ තනා ගෙන ඇත. මීසක් වන තුරු බලංගොඩ නුවරඑළිය පළාත්වල ලෝපස් තිබිණ. එම කර්මාන්තයේ යෙදෙන්නෝ ද එහි විසූහ. ඒ බව ආනන්ද කුමාරස්වාමි මහතා සඳහන් කරයි.

වරිච්චි බිත්ති

පැරැණි කම්මලේ බිත්ති වරිච්චි බිත්ති ය. එම බිත්ති උස ය. වහලය බොහෝ විට පිදුරු ය. සමහර කම්මල් පොල් අතු බැඳ තිබිණ. බිත්ති ගෙවල්වලට වඩා උසට හදන්නේ පරෙස්සමට ය. ඒ කම්මල්වල හින්දර හිතර දැල්වෙන නිසා ය. වහලයට හිඟි ගන්නා නිසා ය. වරිච්චි බිත්ති අද දකින්නටවත් නැත. එකල කම්මලේ පමණක් නොවේ ගමේ ගෙවල් බොහෝමයක් වරිච්චි බිත්තියෙන් යුක්ත වීවා ය. වරිච්චි බිත්ති හැදීම ද එක කලාවකි.

පළමුකොට උණ ගී හෝ වල් ගී හෝ ළතින් ළතින් සිදුවයි. පසුව උණ බට හෝ උණ පතුරු එක ගණනකට බඳිති. ඒ මැටි ගුළියක් තරමට ය. ඊට පසු පස් කපාගෙන වතුර දමා හොඳට පාකා මැටි ගුළි තනා ගනියි. ඒ ගුළි පොල් ගෙඩියක තරමට ය. එම මැටි ගුළි බැඳ ඇති උණ බට අතර හිරකරයි. ඉඳුළු බිත්තිය මේ එසේ හිර කළාට පසු දවසක් දෙකක් වේලෙන්නට සබයි. පසුව මැටි ගෙන මැටි ගුළි අතර ඇති සිදුර මිසා දමයි.

මුව හම

පැරණි කම්මලේ මයිනහම මුව හමෙන් හදපු එකකි. එයත් කම්මලෙන් හදා ගත් එකකි. මයිනහම අදින විට සුළං බව දියේ ගිනි උදනට නැත්නම් හදා ගත් වළට යයි. එවිට එහි ඇති පොල්කටු අඟුරු දැල්වෙයි. ලෝපස් උණු කිරීමේ සඳහෙන වේලාවක් මයිනහම ඇදිය යුතු ය. එය ඉතා අපහසු කාර්යයකි. එම දුම ශරීරයට අහිතකරය. බොහෝ කම්මල් කාර්මිකයෝ එම දුම වැදී රෝගාතුර වූහ. සමහරු මිය ගියහ. ලෝපස් උණු කිරීමේ කර්මාන්තයට කාර්මිකයන් බිය වූ නිසා මේ ශිල්පය කම්මලෙන් ඈත් වී ගියේ ය. එකදහස් අටසිය ගණන්හි දී ඉංග්‍රීසි ජාතිකයෝ යකඩ වානේ පිටරටින් ගෙන්වූහ. එය කම්මල් කරුවන්ට පහසු විය.

කරත්ත රෝදයට යකඩ පටිටම් ගැසීම

ලාඩම් ගැසීම

කුලය

කම්මල් කාර්මිකයෝ එක් කුලයකට අයත් වූවෝ ය. එය මිවුන්ගේ පාරම්පරික රැකියාව විය. ගැමියෝ මිවුන් ගුරුදන්නාන්සේ නමින් අමතූහ. එහෙත් ආචාරියා ලෙසට ද ඇමතූ හැක්ද ඇත.

එකක් කඩොලු මිසා ගන්නට ගොසින් මට වුණු කාරියා
දෙසක් කඩොලු හදා දුන්නයි ඉඳුරාවේ ආචාරියා

කියා පැරණි කවියක සඳහන් වෙයි. එදා කම්මල ගමේ සොපෙන් ජනප්‍රිය ද යත් කම්මල තිබුණු වත්ත කම්මල්වත්ත, නමින් හා කම්මල්කාරයාගේ ගෙදර කම්මල් ගෙදර නමින් හැඳින්වූහ.

නිම නොවන වැඩ

පැරණි කම්මලේ කෘෂි කර්මයට අයත් භාණ්ඩ නිපදවනවා මෙන් ම ගොනුන්ට ලාඩම් ගැසීම කරත්තරෝදවලට පටිටම් ගැසීම ආදිය ද ප්‍රධාන විය. ගොනුන්ට ලාඩම් ගැසීම පහසු නැත. නාඹර ගොනුන් මිම දැමිය යුතු ය. ඊට හොඳ පුරුද්දක් ඕනෑ ය. කම්මල්කරුවා ගෝලයා කරත්තකාරයා එක් ඒ ගොනා බිම දමති. උගේ කකුල් කඹයකින් බඳිති. කම්මල්කරුවා හදා ගත් කූරකින් ගොන් කූර මිල් කරයි. එය ගොනාට වේදනාකාරී ය. උෂ්ණ දකිනු යි. කම්මල්කාරු එය අන්හරින්නේ නැත. ගොන් කූරය මිල් කරපු තැන ලාඩම් තියා ඇණ ගසයි. එකලු බර කරත්ත බර බාග බලලුව තිබුණු නිසා කම්මල්වලට නිම නොවන කරමට වැඩ තිබිණි. කරත්ත රෝදු පටිටම් ගසන්නේ තනා ඇති ශ්‍රී රෝදු වලට යකඩ පටිටමක් ගැසීමෙනි.

ජන කතා

අපේ රජවරුන් ගැන ඇති ජන කතාවලු ද එදා කම්මල් ගැන සඳහන් වී ඇත. වෙසෙසින් ම දුටුගැමුණු රජතුමාගේ කතා සහ අද්දපුවා රජවුණ කතාවේ ද කම්මල ගැන කියැවෙයි. එදා කම්මල්කරුවා ද හොඳ ගැමියෙකි. මුලදවිට කකා අමුඩය ගසා ගෙන දවස පුරා වැඩ කරයි. ඔහුට ගමේ හැම දෙනෙක් ම ගරු කරති. පැරණි කම්මල්කරුවෝ හරකුන්ගේ නිල පවා දනිති. එසේ ම හරක් වෙදකම් ද දනිති. හව පියුණුවන් සමග කම්මල අනුත් විය. යන්තු මගින් සියල්ලු කරන්නට විය. පැරණි කම්මල අභාවයට ගියේ ය.

සටහන - හාලලියේ කරුණාතිලක / චිත්‍ර - විජයපාල මුණසිංහ